

Bergslagsleden

ETAPP

6

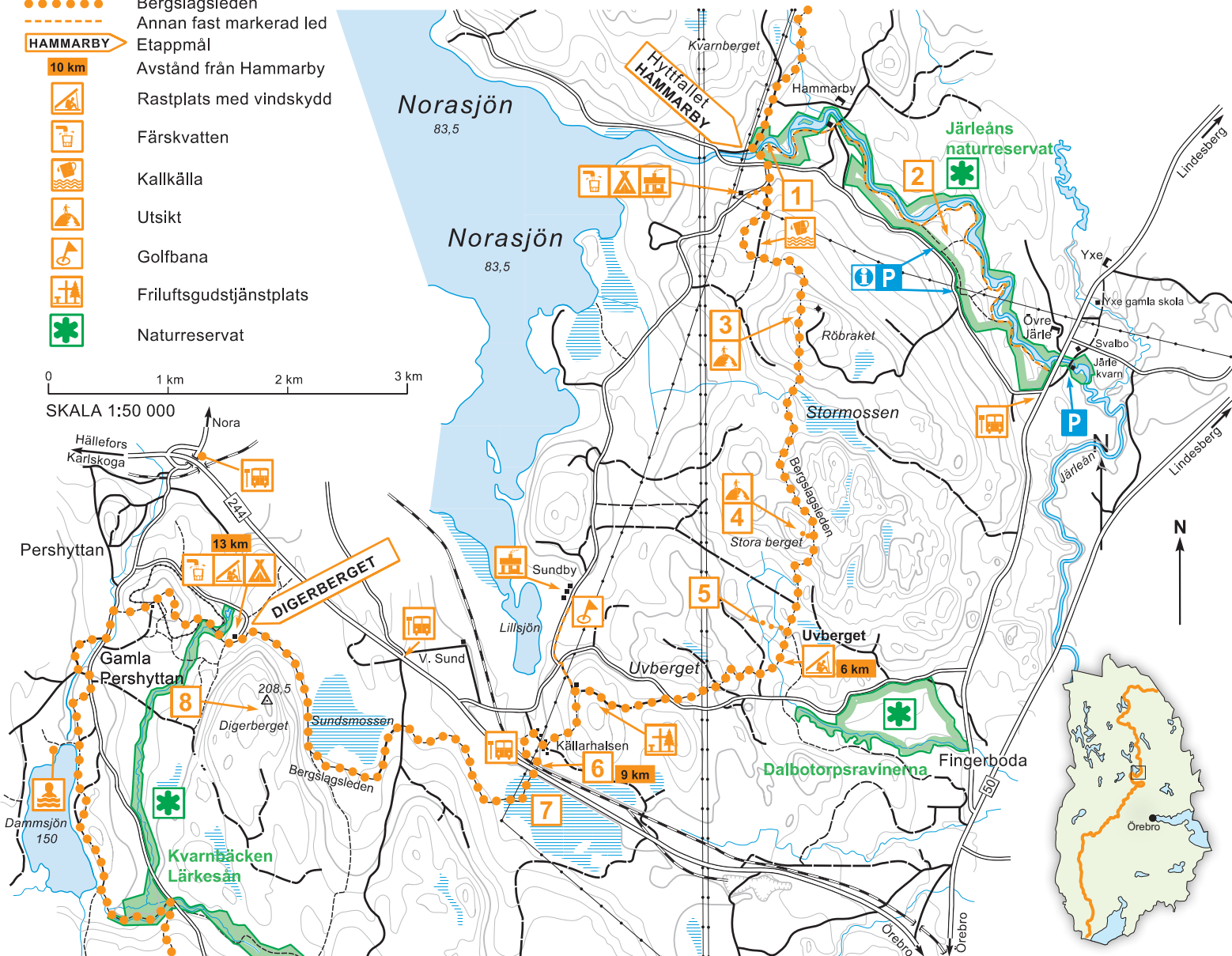
Hammarby – Digerberget 13 km

TECKENFÖRKLARING

- Bergslagsleden
- Annan fast markerad led
- HAMMARBY** Etappmål
- 10 km** Avstånd från Hammarby
- Rastplats med vindskydd
- Färskvatten
- Kalkkälla
- Utsikt
- Golfbana
- Friluftsgudstjänstplats
- Naturreservat

0 1 km 2 km 3 km

SKALA 1:50 000

Etappmål Hammarby

Hammarby ligger vackert beläget vid Järleåns naturreservat. En rastplats finns 50 m efter dammbordet på älvens södra sida in mot naturreservatet. Övernattningsmöjligheter erbjuds i Hammarby bygdegård 500 m söder om etappmålet längs Bergslagsleden. Vid bygdegården finns utomhuskran för påfyllning av färskvatten. Tältmöjligheter. Upplysningar och bokningar 0587-921 27, www.hammarbybygdegard.se.

Etappmål Digerberget

För att komma till Digerberget tar man av från länsväg 244 Örebro–Hällefors vid avtagsvägen mot Nora och följer landsvägen mot Pershyttan. Efter den vägen finns en skylt som visar till Digerberget. Här finns en klubbstuga med vattenkran på utsidan. Parkeringsplats, tältplats och vindskydd.

Etappmål Uvberget

Rastplats med vindskydd, eldstad och toalett finns intill en bäckravin ungefär mitt på etappen. Närmaste kalkkälla med dricksvatten efter leden finns ca 1 km söder om etappmålet Hammarby. Generellt rekommenderar vi att vatten ur kalkkällor kokas innan det dricks. För att underlätta för skötsel föreningen vädjar vi till dig som vandrare att ta med dina egna sopor när du lämnar rastplatsen.

Tid för vandring

Vandringstiden är baserad på en genomsnittstid av cirka 2,5 km/timme. Då finns utrymme för rast och vila. Etapp 6 Hammarby – Digerberget cirka 6 timmar.

Sevärdheter i anslutning till leden

1. Hyttfallet

Etapp sex börjar vid Hyttfallet, som är det översta fallet i Järleån nedströms Norasjön. Hyttfallet, och de anläggningar som byggts upp kring vattenkraften där, har haft en avgörande betydelse för utvecklingen av järnhanteringen i trakten och i hela Nora bergslag.

Redan år 1544 fanns här en bergsmanshytta och detta år började den så kallade Kungshammaren att anläggas på befallning av Gustav Vasa. Utvecklingen av järnhanteringen har sedan århundraden inneburit utbyggnad och förnyelse av anläggningarna vid det som kom att kallas Hammarby bruk. Verksamheten avslutades först år 1923 när det då nyligen restaurerade järnbruket lades ned för gott.

2. Järleåns naturreservat

Reservatet omfattar marken på båda sidor ån och sträcker sig från Hyttfallet och ca 4 km nedströms till Järle kvarn. Reservatet har tillkommit för att skydda ån och dalgången med dess forsar, ravinformationer och yppiga vegetation samt dess kulturlandskap och kulturminnen från järnhanterings storhetstid.

Mest anmärkningsvärt är kanske den helt opåverkade Långforsen som har en fallhöjd på mer än 20 meter under sitt 1 200 m långa lopp. Genom hela reservatet löper en 6 km lång strövstig från Hyttfallet till Järle kvarn. Längs stigen finns flera rastplatser och utförliga informationstavlor.

3. Utsiktsberget Röbraket

Leden passerar ca 2 km efter Hyttfallet över ett av traktens högsta berg, 185 meter över havet och ca 100 m över Norasjöns yta. Direkt från leden har man vid utsikt mot väster över Noratrakten. Den stora sjön i förgrunden är Norasjön, bakom vilken man ser Nora stad breda ut sig med kyrkan i centrum.

4. Stora Berget

Efter ytterligare drygt 2 km finns vägvisare till ett annat utsiktsberg som kallas Stora Berget. Återvändsleden dit upp är 200 m lång och leder upp till en bergsplåt med utpräglad hållmarkstallskog med många gamla tallar. Från Stora Berget har man en vid utsikt mot väster och söder med Nora-trakten i norr och Kilsbergens nordligaste utlöpare i söder.

5. Jättegrytorna

Ca 1,5 km efter Stora Berget kan man följa en markerad återvändsled på ca 300 m som leder förbi två stora jättegrytor. Jättegrytorna består av runda urholkningar i berget som bildats genom att en sten, så kallad löparsten börjat rotera i en ojämnhet i bergytan som en följd av strömmande vatten.

Jättegrytorna bildades troligen av vatten som strömmande ner som ett vattenfall i ett lodrätt schakt i inlandsisen. Den runda sten, som finns i en av jättegrytorna, är den sista och ännu ej utslitna, av de stenar som med det strömmande vattnets hjälp urholkade berget.

6. Järnvägen

Vid byn Källarhalsen passerar leden järnvägen Ervalla–Nora. Denna järnväg, som fram till slutet av 1970-talet ingick i AB Nora Bergslags Järnvägars enskilda järnvägsnät, är Sveriges äldsta normalspåriga järnväg, invigd redan år 1856. Järnvägen är numera bibehållen som museijärnväg med trafik under sommaren.

7. Torvmossen

Sedan leden passerat järnvägen och länsvägen Örebro–Nora går den ut över en relativt stor mosse. Denna mosse har under lång tid och i stor omfattning nyttjats för torvtäkt.

Strörtorv har under första halvan av 1900-talet varit en viktig handelsvara som bl a använts till tätorternas torrtoaletter och vid avfallshantering.

8. Digerberget

Digerberget är Kilsbergens nordligaste utlöpare. Från bergets topp har man en vid utsikt över Norabygden. Digerberget är Noras motions- och friluftscen-trum. Här finns sommartid flera vandringsalternativ samt vintertid skidspår. Skidspåret Kilsbergspåret startar i Digerberget.

Vid Pershyttan finns sommartid tågrestaurang med café. Från Pershyttan – Digerberget utgår MTB-leder.

Viktigt att veta

- Gör upp eld bara på de iordningställda eldplatserna.
- Förvissa dig alltid om att elden är släckt innan du går vidare.
- Avstå helt från att göra upp eld under sommarens torrperioder då brandfaran är stor.
- Bryt inte grenar och ris av levande träd.
- Du får tälta efter leden, men gör det helst intill rastplatserna och inte mer än en natt på samma plats.
- Gå inte vid sidan av leden där den går nära bebyggelse, genom odlade marker eller över skogsplanteringar.
- Skräpa inte ned i naturen.
- Om Du har hund med, tänk på att du alltid måste hålla den kopplad i skog och mark tiden 1/3–20/8.
- För att undvika att störa älgjakten bör du inte använda leden under den mest intensiva jaktperioden andra veckan i oktober och några veckor fram.

Fakta om Bergslagsleden

Bergslagsleden är en 28 mil lång vandringsled genom hela Örebro län. Den är uppdelad i 17 etapper. Region Örebro län är huvudman för leden. Bergslagsleden markeras med orange färg på träd eller stolpar. Vid vägskäl och stigförgreningar används hänvisningspilar med Bergslagsledens symbol.

Bussförbindelser

Linjen Örebro–Nora trafikeras med täta turer. För bussförbindelser i övrigt se www.lanstrafiken.se. Under ”sök resa” och ”detaljerad resa” finns alla hållplatser angivna. Trafikupplysningen 0771-22 40 00.

För mer information

För mer information. Nora turistbyrå, 0587-811 20 eller www.bergslagen.se
Information naturreservat:
www.lansstyrelsen.se/orebro/naturreservat

Friluftslivets webbsida

På www.bergslagsleden.se finner du all information du behöver inför din vandring på leden. Boende, transporter, utrustning, etappblad, aktiviteter och sevärigheter. På webben finner du även en interaktiv webbkarta.

På www.regionorebrolan.se/turism-friluftsliv hittar du samlad information om friluftslivet i Örebroregionen. Här finns att läsa om Bergslagsleden, kanotleder, friluftsgårdar m.m.